

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา ในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 รวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ การประหยัดและการมีระเบียบวินัย
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประเภทวิชา ผลการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียน นักศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ซึ่งมีสถานะทางด้านระดับการศึกษา ประเภทวิชา ผลการศึกษา และอาชีพผู้ปกครองที่ต่างกัน มีคุณธรรม จริยธรรมทั้ง 5 ด้านคือด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเสียสละ ด้านการประหยัด และด้านการมีระเบียบวินัย แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ วิทยาลัยเทคนิคแม่เมาะ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก วิทยาลัยเทคนิคสองแคว วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ และวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 9.767 nu

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 369 คน จากนั้นจึงสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) คือ สุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จังหวัดที่จะทำการวิจัย จำนวน 5 จังหวัด และวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 7 แห่ง สุ่มแบบแบ่งชั้นโดยแบ่งเป็นประเภทวิชาแล้วสุ่มอย่างง่ายในแต่ละประเภทตามสัดส่วน ได้จำนวนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 157 nu จำนวนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 212 nu

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวทางการสร้างแบบสอบถามของภมร ศิลป์ดอนนอม (2537 : 124 - 129) อัมพร จงดี (2540 : 103 - 106) วราลักษณ์ แจ่มใส (2540 : 146 - 155) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งสร้างเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ซึ่งมี 5 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ การประหยัด และการมีระเบียบวินัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ t-test
4. ข้อมูลเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 จำแนกตามประเภทวิชา ผลการศึกษา และอาชีพผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ One way ANOVA (F-test)

ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

1. การปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน นักศึกษา

อาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๗ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อพบว่าเรื่อง การมองคุณค่าตอบจากเพื่อนเวลาทำข้อสอบ การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมด้านความเสียสละของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๗ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อพบว่าเรื่อง การร่วมบริจาคโลหิตเมื่อมีโอกาส และการสละทรัพย์สินส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากธรรมชาติ การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

3. การปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมด้านการประหยัดของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๗ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายข้อพบว่าเรื่อง การซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ของตนให้ใช้งานได้อยู่เสมอ การปิดก๊อกน้ำหรือไฟฟ้าที่เปิดทิ้งไว้ การเก็บเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายในแต่ละวัน เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์การศึกษาที่จำเป็น และการพิจารณาอย่างละเอียดก่อนตัดสินใจซื้อสิ่งของต่างๆ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

4. การปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมด้านการมีระเบียบวินัย ของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๗ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายข้อพบว่าเรื่อง การทำงานอื่นมาทำในขณะที่ครูสอน การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องการขอขจัดเขียนตามโต๊ะ ก่ออิฐหรือผนังห้องเรียนการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

5. การเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๗ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมีคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านพบว่าด้านความเสียสละแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องเกี่ยวกับความเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น การให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทุกครั้งที่วิทยาลัยจัดกิจกรรม การร่วมบริจาคโลหิตเมื่อมีโอกาสและการสละทรัพย์สินส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากธรรมชาติ

6. การเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๗ จำแนกตามประเภทวิชา พบว่านักเรียนนักศึกษาทั้งประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและคหกรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านพบว่าด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการมีระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านความรับผิดชอบพบว่า รายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเอาใจใส่ต่อ ชิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย การส่งงานได้ทันตามกำหนด การรับชิ้นงานแล้วต้องทำให้เสร็จ ตามกำหนด การไม่เคยคิดหลบหลีกเมื่องานที่ได้รับมอบหมายเกิดผิดพลาด และการคอยติดตามงานที่ค้างอยู่เสมอ ด้านความซื่อสัตย์พบว่า รายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา การตรวจวัสดุอุปกรณ์ในโรงฝึกงานอย่างตรงไปตรงมา การมาเรียนตรงตามเวลาที่กำหนด การไม่เข้าห้องเครื่องมือก่อนได้รับอนุญาต และการไม่คิดขโมยวัสดุฝึกแม้จะมีโอกาส ด้านการมีระเบียบวินัยพบว่า รายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ และการอ่านหนังสือทำการบ้านตามตารางที่ตนเองกำหนดไว้

7. การเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 จำแนกตามผลการศึกษา พบว่า นักเรียน นักศึกษาที่มีผลการศึกษาดังกล่าว มีคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการประหยัด ในรายด้าน ด้านความรับผิดชอบ พบว่าเกือบทุกเรื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเรื่อง การแก้ไข ซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้เมื่อเกิดชำรุดเสียหาย ด้านความซื่อสัตย์พบว่า เกือบทุกเรื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเรื่อง การตรวจวัสดุ อุปกรณ์ในโรงฝึกงานอย่างตรงไปตรงมา การไม่เข้าห้องเครื่องมือก่อนได้รับอนุญาต และการพูดแต่ เรื่องจริง ด้านความเสียสละพบว่า รายข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจในการทำงานเพื่อส่วนรวม การให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทุกครั้งที่ยุทธศาสตร์จัดกิจกรรม การแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ให้เพื่อนอยู่เสมอ และการสละทรัพย์ส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากธรรมชาติ

8. การเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 จำแนกตามอาชีพผู้ปกครองพบว่า อาชีพ ผู้ปกครองต่างกันไม่ทำให้คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาต่างกันทั้งในภาพรวมและ รายด้าน แต่เมื่อพิจารณาในรายข้อของแต่ละด้าน ด้านความซื่อสัตย์รายข้อที่พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา การมองดูคำตอบจากเพื่อนเวลาทำข้อสอบ และการคืนของเมื่อรู้ว่าอุปกรณ์ของคนอื่นติดมา ด้านความเสียสละรายข้อที่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสละทรัพย์ส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากธรรมชาติ ด้านการประหยัดรายข้อที่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเรื่อง เกี่ยวกับการนำเงินที่เหลือจากการใช้ประจำวันฝากธนาคารด้านการมีระเบียบวินัยราย ข้อที่ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการรู้ระเบียบ และปฏิบัติตามกฎของห้องสมุด

อภิปรายผล

1. การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเสียสละ ด้านการประหยัด ด้านการมีระเบียบวินัยซึ่งจำแนกตามระดับการศึกษา ประเภทวิชา ผลการศึกษาและอาชีพผู้ปกครอง พบว่านักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษามีการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าได้รับการปลูกฝัง จริยธรรมจากพ่อแม่และครูซึ่งเป็นตัวแบบที่ดีและเรียนรู้เกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคมที่ผู้ใหญ่ ปลูกฝังให้ (สุภรณ์ สภาพงศ์. 2538 : 32) สอดคล้องกับฟรอยด์ (Freud) เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเกี่ยวข้องกับพัฒนาการซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) ของเด็ก ซูเปอร์อีโก้ เป็นส่วนหนึ่งของจิตใจที่ได้อธิบายไว้ในทฤษฎีจิตวิเคราะห์ในลักษณะของความรู้สึกผิดชอบชั่วดี หรือพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐานจากการยอมรับของสังคม นอกจากนี้เมื่อเด็กพิจารณาถึง พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง เขาก็จะนึกถึงคำวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมนั้น และพยายามที่จะ ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น ยิ่งกว่านั้นเด็กยังเกิดความรู้สึกผิดเมื่อเขามีพฤติกรรม หรือการกระทำในสิ่งที่ถูกห้ามจากครอบครัวหรือโรงเรียน (จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์. 2539 : 57) เช่น ไม่แต่งเครื่องแบบตามที่โรงเรียนกำหนดหรือลอกข้อสอบเพื่อนในขณะที่อาจารย์ไม่อยู่

2. การเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ทั้ง 5 ด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ประเภทวิชา ผลการศึกษาและอาชีพผู้ปกครอง พบว่า

2.1 นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 7 มีคุณธรรม จริยธรรมด้านความเสียสละ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่าพฤติกรรมที่บุคคลแสดงให้สังคมเห็นชอบชื่นชมและสนับสนุนหรือการที่บุคคลลงมือจากการแสดงที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้นมาจาก ระดับชั้นเรียนหรืออายุบุคคลจะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้เพราะคนใช้เหตุผลในระดับสูงขึ้นไปจะเกิดขึ้น ได้ด้วยการมีความสามารถในการใช้เหตุผลในขั้นต่ำอยู่ก่อนแล้ว (ดวงเดือน พันธุมนาวิ. 2524 : 29-30) ซึ่งสอดคล้องกับจารุวรรณ พานทอง. (2536 : 76) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบ เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด นครสวรรค์ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 มีเหตุผลเชิงจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านความรับผิดชอบแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นผลการวิจัยในครั้งนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 1 เป็นบางส่วน

2.2 นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 7 ที่มีผล

การศึกษาระดับน้อยกว่า 2.00 ระดับ 2.00 - 2.50 ระดับ 2.51 - 3.00 และระดับมากกว่า 3.00 มีคุณธรรม จริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการประหยัดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ อาจเป็นเพราะว่าวิทยาลัยเทคนิคสอนวิชาพุทธศาสนา เฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และไม่ได้สอนวิชาศีลธรรมหรือจริยธรรมโดยตรง ดังนั้น ความซาบซึ้งในคุณธรรม จริยธรรมจึงไม่ค่อยเกิดขึ้นกับนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาเท่าที่ควร ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ (Piaget) ได้ค้นพบในเรื่องการพัฒนาทางจริยธรรมของมนุษย์ว่า ขึ้นอยู่กับความฉลาดในการรับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม รวมทั้งการตัดสินใจทางจริยธรรมมีส่วนสัมพันธ์กับหลักการทางสติปัญญาการพัฒนามนุษย์เด็กในวัย 12 ปีขึ้นไป เป็นระยะที่ทำได้ค่อนข้าง เพราะเด็กจะใช้สติปัญญาในการตัดสินใจจริยธรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2524 : 13 -16) สอดคล้องกับนวลละออ แสงสุข (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 2 เป็นบางส่วน

2.3 นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 7 ที่เรียนในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและคหกรรม มีคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการมีระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความเสียสละและด้านการประหยัดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะการจัดการเรียน การสอนสายอาชีวศึกษาแบ่งเป็นวิทยาลัยเทคนิคกับวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษาชาย และครูผู้สอนก็เป็นผู้ชายโดยส่วนมากเพราะวิทยาลัยเทคนิคเปิดสอนวิชาชีพประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ส่วนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเปิดสอนวิชาชีพประเภทพาณิชยกรรมและคหกรรม ดังนั้นผู้ที่ศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษาหญิงและครูผู้สอนก็เป็นผู้หญิงโดยส่วนมาก ฉะนั้นนักเรียน นักศึกษาจึงคุณธรรม จริยธรรมที่เลียนแบบครูผู้สอน เพราะครูเป็นผู้นำในการปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับกุหลาบ ดิยะสัตย์กุลโกวิท (2531 : 48) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาและเปรียบเทียบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนสวนอนันต์ เพื่อวัดพัฒนาการการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัยในตนเองและความซื่อสัตย์ พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ทุกคุณลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับนวลละออ แสงสุข (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักเรียนชายและหญิงมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์และด้านความเสียสละแตกต่าง

กันอย่างไม่มียุทธศาสตร์ทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 เป็นบางส่วน

2.4 นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 7 ที่ผู้ประกอบการมีอาชีพรับจ้าง อาชีพเกษตรกร อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพพนักงานและ อาชีพค้าขาย มีคุณธรรม จริยธรรมในทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มียุทธศาสตร์ทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะสภาพของสังคมไทยในปัจจุบันมีความนิยมทางวัตถุซึ่งซื้อได้ด้วยเงิน พ่อแม่ หรือผู้ประกอบการจึงมุ่งแต่จะทำมาหากินเพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัว มีเวลาเพียงเล็กน้อยที่จะได้อยู่กับลูกทำให้ลูกขาดความอบอุ่น แต่พ่อแม่ก็จะให้เงินเป็นสิ่งตอบแทนผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ -4

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครู-อาจารย์

1.1 จากการวิจัยพบว่าการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านความซื่อสัตย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องการมองดูคำตอบจากเพื่อนเวลาทำข้อสอบ การปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ฉะนั้นครู อาจารย์ควรให้ความเข้มงวดกวดขันในเรื่องการคุมสอบ

1.2 จากการวิจัยพบว่าการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านความเสียสละ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องการร่วมบริจาคโลหิตเมื่อมีโอกาสและการสละทรัพย์ส่วนตัว เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากธรรมชาติ การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ฉะนั้น ครู อาจารย์ ควรปฏิบัติตัวให้เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน นักศึกษามองเห็นคุณประโยชน์ของการเสียสละสิ่งของบางอย่างเพื่อส่วนรวม

1.3 จากการวิจัยพบว่าการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านการประหยัด ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ฉะนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน นักศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ผู้ปกครองหรือครู อาจารย์ต้องคอยอบรมสั่งสอนอยู่เสมอ หากสถาบันการศึกษาจัด กิจกรรมใด ๆ ก็ควรส่งเสริมให้ครู อาจารย์และนักเรียน นักศึกษาใช้วิธีการจัดกิจกรรมแบบ ประหยัด

1.4 จากการวิจัยพบว่าการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านการมีระเบียบวินัย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องการทำงานอื่นมาทำในขณะที่ครูสอน การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องการขอขีดเขียนตามโต๊ะ เก้าอี้หรือผนังห้องเรียน การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งดีสำหรับสถาบันอาชีวศึกษาที่มีนักเรียน นักศึกษาค่อนข้างจะอยู่ในระเบียบวินัย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

2.1 ผู้บริหารควรมีนโยบายในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการสอนจริยศึกษา เช่น จัดให้มีห้องสำหรับปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ เป็นต้น ผู้บริหารต้องหมั่นดูแลและจัดสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ปล่อยให้อาคารสถานที่มีสภาพเสื่อมโทรม สกปรกรกรุงรัง

2.2 ผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมตามบทบาทหน้าที่ของตนโดยสม่ำเสมอ

2.3 ควรจัดตั้งคณะกรรมการคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำผิดอย่างร้ายแรง อีกทั้งจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกที่ดี และประพฤติดี

2.4 ในวิทยาลัยผู้บริหารต้องมีการทบทวนความประพฤติของนักเรียน นักศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของวิทยาลัยที่มีใช้อยู่โดยควบคุมให้นักเรียน นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบ ผู้ใดฝ่าฝืนต้องมอบหมายให้ครู-อาจารย์คอยตักเตือน แนะนำหรือพิจารณาโทษแล้วแต่กรณี ระเบียบใดที่ไม่เหมาะสมแก่กาลสมัย ไม่มีประโยชน์ในทางปฏิบัติ ก็ควรปรับปรุงแก้ไขให้ เหมาะสมหรือยกเลิกไป

2.5 ผู้บริหารควรมีนโยบายในการวางแผนคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาต่อในสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาไม่สร้างปัญหาสังคม อันจะทำให้ภาพพจน์ของสถาบันการอาชีวศึกษาอยู่ในภาพลบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทําวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาแต่ละสถาบันการอาชีวศึกษา

2. ควรมีการศึกษาการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาของทุกสถาบันการอาชีวศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น ความกตัญญูกตเวทีก ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความสามัคคี ความอ่อนน้อมถ่อมตนและความอดทน เป็นต้น